

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตแบบมีส่วนร่วมสำหรับประชาชน โดยผ่านเว็บไซต์ของกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาระดับความความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้บริการข้อมูลผ่านเว็บไซต์ และเนื้อหาเว็บไซต์ ที่จะช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทัศนคติของประชาชน ต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนทางพัฒนาเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ได้แก่ หนังสือ บทความในวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นการรวบรวมจากสถิติ และจัดกลุ่มคำถาม ข้อคิดเห็นผ่านระบบคำถาม-คำตอบทางระบบให้บริการของศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานครระหว่างปี 2544 – 2548 สถิติการเรียกใช้บริการข้อมูลผ่านเว็บไซต์

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลและความคิดเห็น จากภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ผู้ตอบสามารถชี้ข้อมูลลงในแบบสอบถามผ่านระบบ อินเทอร์เน็ต และเก็บข้อมูลในรูปของฐานข้อมูล (DataBase) วิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ดังกล่าวมาวิเคราะห์ประมวลผล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (The Statistical Package for Social Science)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มผู้ให้บริการข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูล กรุงเทพมหานคร โดยใช้ขนาดประชากรเฉลี่ย 9,075 รายต่อเดือน ใช้การกำหนดตัวอย่าง 6 % ตามแบบสุ่มสุ่มสุ่ม (สถิติพัฒนา ยอดเพชร, 2547, น. 127) เท่ากับ 545 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้แบบโควต้า โดยเริ่มเก็บข้อมูลจากประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม กลับมา ตั้งแต่คนที่ 001 จนถึง 545

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questions) และคำถามปลายปิด (Close Ended Questions) มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลาเนา ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานครทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยแต่ละข้อคำถามให้ทางเลือกในการตอบ 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของประชาชนต่อเนื้อหาเว็บไซต์ที่จะช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยแต่ละข้อคำถามให้ทางเลือกในการตอบ 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความต้องการและทัศนคติของประชาชน ต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนทางพัฒนาเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร โดยแต่ละข้อคำถามให้ทางเลือกในการตอบ 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ โดยผู้ศึกษากำหนดน้ำหนักของคะแนนในส่วนที่ 2-4 ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

<u>คำตอบ</u>	<u>ค่าระดับคะแนน</u>
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามที่ถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทาง ในการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตแบบมีส่วนร่วมสำหรับประชาชนโดยผ่านเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยนำไปหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะและกรรมการวิทยานิพนธ์แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขสำนวน การเรียงลำดับความแล้วจึงนำไปทดสอบ (Pretest) ให้กับผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Online) จำนวน 30 คนแล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทางสถิติ (Value reliability) โดยนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์ของครอนบาช (Cronbach Alpha-Coefficient) เพื่อดูความสอดคล้องของคำถามต่างๆ ได้ค่าเท่ากับ .9759

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อใช้ประกอบแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำไปเขียนไว้ในเว็บไซต์
2. ผู้ศึกษาวิจัยออกแบบออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประยุกต์เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, www.bma.go.th/info, 2549) ผู้ศึกษากำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
 - กลุ่มผู้เคยใช้บริการผ่านระบบออนไลน์ และ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) โดยใช้วิธีส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email)
 - กลุ่มผู้ให้บริการทั่วไป ได้แก่ประชาชนที่เข้าใช้บริการรายใหม่ หรือ ผู้เคยใช้บริการแล้วแต่ไม่เคยส่งกระทู้หรือจดหมายและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) เข้ามาในระบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ศึกษาข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยสังคมศาสตร์ และใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

เกณฑ์ในการให้คะแนนแบบสอบถาม การให้คะแนนแบบสอบถาม โดยใช้วิธีวัดแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) ต้องการให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาระดับความพึงพอใจในการให้บริการ ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

$$\text{ระดับค่าเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแบ่งความหมายของระดับค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้

1.00-1.80	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด
1.81-2.60	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติระดับน้อย
2.61-3.40	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติระดับปานกลาง
3.41-4.20	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติระดับมาก
4.21-5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติระดับมากที่สุด

การนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งผู้ศึกษาจะนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบข้อมูลทางสถิติ